

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„1/2” 1 ” 60 ”

„1/4” — ” 90 ”

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„1/2” 3 ”

—o—

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE
se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA:
„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOSVAR
A. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. F. DĂIANU

Serbările dela Sibiu.

III.

Adunarea fondului de teatru.

Duiliu Zamfirescu face o împărțire origi-
nală a prozei literare române, în *statică* și
dinamică. (Vezi »Scrisori romane«, »Luceafărul«
dela 15 Sept. 1905). Dacă am împărți în două
mari categorii și seria serbărilor dela Sibiu, aceste
perle literare în proza vieții noastre, de sigur
partea primă, — adeca aceea care revine »Aso-
cياțiunei« ar fi cea *statică*; ear partea care revine
în socoteala societății pentru fond de teatru ar fi
numită *dinamică*, sau și mai potrivit *dramatică*.

Împărțirea n'ar fi injustă. Ba poate, că nici
un termin mai potrivit pentru o caracterizare ge-
nerală nu am pute găsi decât aceste două: *sta-
tică* și *dinamică*.

Ședințele adunării Asociațiunei, neescep-
ționând nici inaugurarea muzeului, au avut peste
tot timbrul unor *ședințe*, — cuvântul spune, că
stăm șezând.

Am ascultat șezând lungi cuvântări, pe cari
nu le-am putut auzi, și cari nu ne-au putut
mișca inima, nici mintea nu ne-a putut'o pune
într'o mișcare mai pre sus de cea obicinuită.
Am ascultat rapoarte pline de date și locuri co-
mune, pe cari de atâtea ori le-am auzit — în
acelaș mod biurocratic de ședințe, ca totdeauna.
Nici momentul istoric, că ni-se deschide cel
dintâi muzeu — lucru destul de static altfel —
nu ni-s'a prezentat într'un mod mai deosebit de
șablonul cunoscut dela alte ocațiuni ne-istorice și
banale. Nici chiar faptul, că dela înălțimea tronului
ni-s'a dat un semn de înaltă atențiune — moment
asemenea istoric — și nici prezentarea în mijlocul
mulțimei a celor doi Capi vezuți ai bisericei și
poporului nostru — n'au fost în stare a scoate
ședințele acestea fără solemnitate, din starea sta-
tică, în care le-au împetrit nepăsarea și nepri-
ceperea noastră — mascate amândouă în masca
înaltei »culturi« și »literaturi«.

Ori cât de colorată și variată ar fi fost
espoziția, ea de asemenea nu era decât o iconă
în oglinda apei liniștite. Doar crețele line ce se
fac, când în luciul lacului se aruncă peatra can-
delei — și sunt multe petricele de acestea ce se
aruncă de unii ori alții — doar undele acelea
concentrice dacă mișcau câte odată starea *sta-
tică*, ce stăpânea totul.

Altfel, cu totul altfel, s'a prezentat înse
partea aceea a serbărilor, ce decurgea în zodia
dramei, sub scutul societății teatrale. Aci dina-
mice puteri lucrau în suflete și mișcarea activă
provoca emoțiuni în minți și în inimi. Era și
firesc să fie așa.

»Moș Ciocârlan« — cu puterea acțiunei și
cu forța sugestivă a muzicii mișca panorama
colorată ce ofereau ficiorii și fetele noastre în
mândrul port al țeranului. Și dacă ici coala ne
smintea câte un accent, străin ori straniu chiar
— nu făcea decât să mai mărească, deși în altă
parte, mișcarea provocată de dulcele accent mu-
sical și național — care ne emoționa și ne un-
dula sufletul deșteptat din amorteala impresiilor
statice.

Serata etnografică, asemenea o espoziție
dramatică, ne mișca deopotrivă și cu muzica și
cu poesia vieții țerânești; o viață aceasta în care
vibrează de fapt puterile dinamice ale rassei

VEDERI DELA ADUNAREA DIN SIBIU A »SOCIETĂȚII PENTRU FOND DE TEATRU«

Scena salei de teatru din
»Casa națională«.

IOSIF VULCAN
președintele »Societății«.

Interiorul salei de teatru:
Galeria.

noastre — față de cari, noi, așa numiții inteli-
genți, ne îndepărtăm, din ce ne instrăinăm mai
mult de zona ei, și instrăinându-ne ajungem față
cu ea într'o situație așa zicând *statică*, dacă nu
chiar de împotriva.

D'apoi concertul *Carmen*, care a întrunit ca
într'o salbă cele mai puternice motive artistice,
cari mișcă inima omenească, și mai ales inima
românească!

Toate acestea grupări de manifestațiuni su-
fletești se înșiruesc în mod natural sub steagul
societății de teatru, care cu inaugurarea primei
scene române, în sala casei naționale, ne-a miș-
cat pe toți prin motivele artei dramatice și ne-a
deschis un prospect larg pentru lucrările din
viitor ale acestui factor cu adevărat dinamic.
Despre toate aceste momente ale serbărilor se
va vorbi în deosebi — precum se și cuvine —
dar trebuia să anticipăm observarea aceasta în
general, ca rezultatul unei priviri sintetice peste
tot, fiindcă aceasta nu poate decât să ne folo-
sească în orientarea noastră.

Dar nu numai momentele amintite, ci înșai
adunarea generală a societății pentru fond de
teatru român — a prezentat toate caracteristicile
acestei părți *dinamice* a serbărilor.

Di *Iosif Vulcan*, nu înzădar este preșe-
dintele pe viață a acestei societăți — a știut să
dee adunării generale, ca totdeauna, un aer de
solemnitate dramatică, ce șede bine oricărei adu-
nări, dar cu atât mai bine adunării pentru teatru.
Deși bătrân de vârstă are inima tină, care și-a
păstrat încă avântul poesiei din junie, și știe să
inceapă ședința adunării dintr'un ton mai înalt,
care — ca la o compoziție musicală perfectă —
rămâne tonul fundamental până în urmă, ori cari
ar fi variațiile ce se brodează pe acest fond.
Cuvântul de deschidere este la d-l Vulcan,
nu o formalitate de a da altora cuvântul, ci tot-
deauna partea principală a ședinței prime, un
adevărat prolog, care dispune auditorul la aten-
țiune și umple sala de mireasma solemnității,
care ca ori-ce bună mireasmă preservă ședința de
miasmele banalităților, plictiseli și altor inconve-
niente. Așa a fost și în estan.

D-l președinte vorbea acum — pentru în-
tâiașdată — de pe scena unei sale de teatru.
Avea la spatele sale culisele celei dintâi scene
române, după cari mai resunau încă încet —
șoaptele unor discursuri neauzite de public. Pă-
țania unei premiere neisbutite îi slugea de invă-

țatură, și momentul istoric — pe care-l resimția
de sigur mai puternic decât toți ceilalți, — îi întăria
de vârstă slăbitele puteri, ca să vorbească la
urechia și inima fieștecăruia. Vorbia stând în
picioare, înalt și mândru, abia tremurând, și sub-
liniind cu gesturi largi, dramatice, declarațiunile
pline de entusiasm ce le profera după toată legea
artei, făcându-ne să simțim și dulceața armo-
nioasei noastre limbi și dulceața nădejdelor ce ni
le picura în suflet pentru viitorul nostru cultural
ce ni-l vom clădi cu harnicii actori și factori ai
celui dintâi teatru român.

Deși la masa verde, d-l Vulcan era ca un
erou de dramă, care își spune într'un monolog
puternic povestea vieții sale, pentruca să se în-
țelegă emoția ce-i deșteaptă momentul. Și ispră-
vind istoricul trecutului, mișcatul erou își în-
dreaptă privirile ochilor sufletești în viitor, vor-
bind ca un proroc visionar, de tot ce vede în
acel tablou îndepărtat prin vremuri, — de tot ce
dorește, de tot ce nădejduște pentru sine și
pentru cauza sa.

Pecat însă, că d-l Vulcan n'a rămas până
în sfârșit în acest rol dramatic, ce-i ședea atât
de bine. Pecat, că pierzindu-și dela o vreme ilusia
rolului său, ne-a luat și nouă plăcerea ilusiei,
când a început să ne dascălească cum să vorbim
și cum să nu vorbim, îndemnându-ne bătrânește,
să nu mai tindem spre *slava* strămoșilor, cari au
călăuzit norodul nostru nenorocit, păstrându-i mica
lui *gospodărie* sufletească de legi și datini și
obiceiuri românești.

Partea aceasta a discursului va fi plăcut
poate vr'unora din virstnicii d-lui președinte al
nostru, poate fi însă asigurat, că i-a stricat frum-
seței și n'a folosit nimărui nimic — cu atât mai
puțin densusului, după cum s'a văzut cu durere...

»Ne aducem aminte, strămoși! ne aducem
aminte, nu numai de ieri de alaltăieri, ci de toți
și de toate câte au fost prin veacuri la noi și ale
noastre. Și evlavia noastră se leagă de ele fără
a-le alege și culege după origină și neam. Ele
au câștigat drept la cinstea noastră prin faptul, că
au trăit și suferit cu noi și ai nostri. Suferința
comună le-a sfințit și încetățenit în mica noastră
republică sufletească. De aceea ne aducem aminte
— și nu le uităm, nici desprețuim. Limba noastră
are mai mult simț istoric și poate și mai multă
dreptate decât noi.

Eată de altfel partea cea mai bună din dis-
cursul d-lui președinte Iosif Vulcan:

»Este o simțire delicioasă, o simțire care ne încălzește toată ființa, vederea acestei elite a societății românești, venită de pretutindeni a-și da concursul la ridicarea și la fălăirea steagurilor arborate de societățile noastre culturale, cari s'au crezut datoare a se prezenta de astă-dată aici spre a face cât mai complet tabloul progresului nostru.

»O sublimă bucurie și o măreață fericire trebuie să simtă fiecare Român, căci tabloul acesta ne arată puterea de viață a elementului românesc.

»Tabloul acesta, veștejind descurajarea, ne spune nouă și tuturor, că atunci când vorba e de prezentarea propășirii noastre în cultură, uităm ori-ce pedeci și greutatea nu vedem decât steagul arborat și nu simțim decât dorul ferbinte de a-l servi cât mai zelos; scopul sfânt ne înfrățește pe toți și cu focul dragostei alergăm să ne facem datoria, bine știind că numai cultura poate să fie temelia neamului nostru, și mai respicat — că numai cultura națională poate să-i dea viață fericită și viitor frumos.

»Dela această mare serbare, cum am fi putut lipsi noi, Societatea pentru fond de teatru român? Societate, care servește sub flamura idealismului! Societate, care ne-am înființat-o anume pentru răspândirea culturii românești!

»Ne-am crezut datori a veni aici ca să luăm și noi parte la marea serbătoare a națiunii, să aducem geniului nostru național tributul profundului devotament, să ne bucurăm dimpreună cu toți frații intruniți și strângându-ne mâna cu dragoste, să ne închinăm cu evlavie sfântului stindard, pe care strălucesc cuvintele: Cultură națională.

»Am venit ca la această festivitate să prezentăm neamului nostru, un dar de serbătoare, un modest rod al muncii noastre.

»Adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român de astă-dată are o însemnătate mai mare decât până acuma.

»Ea ne oferă momentul dorit să asistăm la inaugurarea primei scene românești ridicată cu concursul Societății noastre.

»Scenă modestă, care însă are să ne desvăleie comoara calităților poporului din care facem parte.

»O nouă și stăruitoare școală pentru răspândirea culturii românești; un nou templu în care au să se închine, să se mângâie, și să se îmbărbăteze toți câți își iubesc neamul.

»O scenă modestă aceasta, dar, în viața Societății noastre, un pas înainte spre scopul dorit.

»In fața ei stau emoționat. In momentele aceste îmi revie trecutul, cu anii de iluzie ai tineretelor, cari au arborat ca un vis frumos stindardul acestei instituții. In amintirea mea se 'mprospetează toate momentele de bucurie și de duioșie. Parcă revăd pe tinerii entuziaști, cari au murit cu plete albe, fără să-și zărească în trupul dorul. Și sub impresiunea acestor vederi, mă închin lui Dumnezeu și-i mulțumesc pătruns de grațitudine, că mi-a rezervat tocmai mie, drept respălată divină a muncii unei vieți, înalta bucurie, ca în numele Societății pentru fond de teatru român și în fruntea vrednicilor mei colegi din comitet, să ofer Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, și prin ea iubitului nostru neam, această primă scenă românească făcută cu cheltuiala Societății noastre.

»Vorbind din locul acesta, stau sub impresiunea scenei. O simțire fermecătoare aceasta, care parcă-mi deschide o lume nouă. Văd petrecându-se în fața mea o viață plină de frumseți întineritoare, viața neamului românesc cu toate calitățile lui.

»Frumseța calităților mă încântă, cea ce însă în deosebi mă cucerește este limba — ce-aud sunând în jur de mine, o limbă dulce și armonioasă, care-mi pătrunde toată ființa și-mi înalță sufletul.

»In momentul acesta simțesc, că limba nicăiri nu sună atât de pătrunzător, ca de pe scena teatrului.» (Va urma.)

Crestături.

— D-l P. Cosma, după ce a avut onorul să prezideze banchetul festiv al »Asociațiunii« în ziua cea mare a »schimbării la față«, care a fost începutul serbărilor dela Sibiu, — a avut și nenorocul să fie bănuț de confesionalism și atacat pentru aceasta de oare cari necunoscuți Români din Șebeșul-săsesc. Motivul? Toastul, ce a rostit d-l P. Cosma la banchet pentru Maiestatea Sa și prin care, zic cudații Români din Șebeș — »ar ff bagatelisând pe gr.-cat«. Noi ne-am ocupat la timpul său cu toastul presidial al d-lui P. Cosma și am spus sincer, ca totdeauna, ce am avut de spus. Dacă ar fi fost în el confesionalism sau bagatelizarea bisericii române gr.-cat. — va crede ori și cine, că n'am fi așteptat până ce ar spune-o aceasta harnicii Români din Șebeșul-

săsesc. Dar de așa ceva nici nu poate fi vorba. D-l P. Cosma, o știe ori și cine, este un bărbat foarte cuminte; știe ce se cade și ce nu. Confesionalismul în sinul »Asociațiunii« este eschis altfel prin statute. De aceea nici de bagatelizarea uneia sau alteia din bisericile române nu se poate vorbi. Dacă totuși vorbește cineva — acela sau nu știe ce vorbește, sau nu știe ce a vorbit d-l Cosma la banchet.

Dacă e cazul dintâi, nu avem cu cine sta de vorbă nici noi, nici altcineva. Dacă însă e al doilea cas, așteptăm că d-l P. Cosma în toastul său, relevând loialitatea poporului românesc a zis următoarele:

»Românul nu o face aceasta ca și în modul acesta să-și manifeste loialitatea obligată, dar lui înăscută, către Capul statului, ci o face din adevărată iubire fiască, iubire potențată până la adorare, pentru că precum am mai accentuat tot la asemenea ocaziune, nici o biserică nu dă credincioșilor săi o creștere atât de loială și dinastică, ca biserica de rit oriental, la care aparțin toți Români, — care prescrie și execută în limba poporului rugăciuni pentru domnitor la toate funcțiunile preoțești începând dela botezul copilului până la înmormântare.»

Va să zică: Românul e foarte loial, pentru că așa e crescut de sfânta Maică, biserica sa. Biserica de rit oriental, la care aparținem, har Domnului, toți Români, fără deosebire de credință, uniți și neuniți, prescrie foarte multe rugăciuni pentru Domnitorul țării și astfel simțul de loialitate e cultivat în mod deosebit, cum nu se face nici în biserica catolică latină, la care aparține însuși Maiestatea Sa, cu atât mai puțin în alte biserici.

Eată un fapt tot așa de important ca și al doilea care este acesta: că și noi, Români greco-catolici, avem o biserică de rit oriental, prin urmare toți Români aparținem ritului oriental. Doar strămoșii nostri, când insuflați de bunul gând al unirei cu Roma, au făcut marele pas, care constituie cel mai mare și mai cu minte pas în istoria poporului nostru, — anume au pus condiția de a rămâne în acest rit al răsăritului cu care sufletul românesc în cursul istoriei sale, a făcut o legătură pe vecie, tot așa de puternică ca și legătura cu Roma, leagănul credinței, limbei și numelui nostru. Acest fapt constituie punctul nostru comun, după despărțirea în două confesiuni și noi trebuie să ținem cu tăria străbunilor la acest punct și să felicităm pe dl P. Cosma, că l'a găsit și l'a accentuat, în sinul »Asociațiunii«, terenul comun de întâlnire al nostru, unde cu toții, umer la umer, într'un gând și cu o simțire, să lucrăm și conlucrăm pentru literatura română și cultura poporului român.

— »Evangeliile corese«. In raportul nostru despre esopția din Sibiu s'au reproduș crisele d-lui N. Foișor din Tel. Rom. în cari se zicea despre »Tâlcul Evangeliilor de Coresi«, că pe scoarța cărții un naiv ar fi scris »Evangeliile corese«. Pasajul acesta cuprinde o mare greșală. Nu un naiv a scris așa ceva, ci era o naivitate nevinovată a d-lui Foișor, dacă a înțeles notița de pe scoarța cărții așa.

Coresi în însași cartea aceasta își scrie numele »Corese«. Cel ce a spus cartea — și este d-l președinte I. M. Moldovan din Blaj, care mai are afară de biblioteca lui Cipariu, un es. din aceasta raritate, — a scris foarte corect pe scoarța ei »Tâlcul Evangeliilor — Corese«, indicând titlul și autorul cărții. Rectificăm aceasta mică greșală, ca să se știe.

RĂVAȘUL CLUJULUI

— Adunarea generală extraordinară a »Economului«, convocată pe 18 Ian. n. 1906 — o zi nepotrivită, — de se va mai ține, peste tot, de sigur se va ținea în altă zi, mai curând sau mai târziu. E problematică altfel ținerea ei, pentru că cei ce au insistat pentru convocare, — grupul neamurilor lui Podoabă, în frunte cu admirabilul Român, Dr. Isac, nu mai dispun nici de minimalul număr de acțiuni, care îl cere legea comercială; numărul cerut de statutele »Economului« nu l'au avut dintru început.

Anume se află acum, că acvisitorii acțiunilor n'au umblat pe cale oablă, ci au insinuat acțiunilor altceva decât plănuiau. Ziceau, că e vorba să se pensioneze Podoabă, care era pensionat atunci; firește pentru un scop ca acesta oricare acționar și-ar fi oferit ajutorul său. Când s'a demascat însă adevăratul scop, puținii acționari, cari nu aparțin coalițiunii neamurilor, și-au reclamat cu indignare acțiunile și și-au retras plenipotențele, în scris sau cu cuvântul. Așa au făcut domni acționari Ioan F. Negruțiu, profesor în Blaj, Vasile Hopârtean preot în Gădălin și Dna Maria Vlăsa, din Sâncel. Pe lângă aceea toate acțiunile, cari erau proprietatea d-lui Podoabă au fost secestrate de poliție, în urma socvestrului ordonat de tribunal. Astfel numărul acțiunilor depuse de coaliția neamurilor a scăzut adânc sub 200.

Eată de altfel declarația d-lui profesor Negruțiu:

Onorată Direcțiune! In toată viața mea am fost și vreau să rămân omul păcii, prin urmare urăsc din inimă certele și neînțelegerile dintre frați. N'am luat, nici nu doresc să iau parte nici activă, nici pasivă în acțiuni de această natură. Drept aceea rog pe Onorata Direcțiune să iee act de declarația mea și în consecință declar, ca: 1. Eu am toată încrederea în direcțiunea actuală a »Economului«; 2. N'am cunoscut intențiunea d-lui Dr. Aurel Isac și soții; pentru acea îmi revoc necondiționat plenipotența dată »bonafide« și declar de nulă subscrierea de pe actul, prin care s'a cerut convocarea adunării generale extraordinare a »Economului«. Tot deodată Vă rog să mi-se trimită acasă toate acțiunile și plenipotențele. Pe lângă cari afidându-Vă de încrederea și stima, ce Vă păstrează, sum Al Onoratei Direcțiuni. Blaj, la 8 Octombrie 1905. Cu toată stima Ioan F. Negruțiu m. p. acționar. Iunie Brut Hodoșiu m. p. martor. Iuliu Maniu m. p. martor.

— **Ios. Onciu** — »Az Ör.« Părintele Onciu, păstorul sufletesc al Iclodului-mare, după-ce a fost demisionat dela conducerea filialei din Gherla — cum s'a spus — s'a grăbit a da declarații în »Ujság« din Cluj. Apoi cu mare osteneală și și mai multă cheltuială a umplut câteva pagini a ziarului de 2 cruceri »Az Ör« cu niște rodomontate pe cât de umflăte la vorbă, pe atât de goale de adevăr, spre a bârbi pe actualii conducători ai »Economului«. —

La aceasta spumă de vorbe lipsite de orice temei, direcțiunea institutului a dat în aceeași foaie următoarea declarațiune, pe care o traducem și noi:

»Ori cât dorește direcțiunea »Economului« să iee în considerațiune presa, totuși crede că hotărârea asupra afacerilor interne ale institutului este rezervată judecătorilor și adunării generale și de aceea, în urma naturii speciale a afacerii de bancă nu află oportuna polemia în ziare asupra institutului și cauzelor lui. Cu toate acestea în interesul adevărului se roagă a constata, în contrazicere cu știrile publicate în nr. 37 al ziarului »Az Ör«, că numai următoarele fapte corespond adevărului:

1. Aserțiunile privitoare la afacerile »Economului«, puse în curs prin dl Iosif Onciu, fie în formă pozitivă, fie în formă de întrebare, sunt în contrazicere cu faptele ce se pot dovedi cu acte și acest fenomen subiectiv e cu atât curios, că nu un act scris chiar de d-l Onciu desminte aserțiunile lui neîntemeiate;

2. Direcțiunea, în interesul ordinii de drept, cu toate voturile, afară de votul lui Ios. Onciu, a recurs contra lui Vas. Podoabă, dir. executiv pensionat, pentru procedurile lui, la forurile competente spre a câștiga remediu și satisfacțiune, prin aceasta înse situația institutului nu este atinsă întru nimic;

3. Direcțiunea a demisionat din postul lor avut la filiala din Gherla pe d-nii Iosif Onciu și Andreiu Todoran, și i-a înlocuit cu alții;

4. Contra Dr. Isacu, care a fost președinte al băncii — acum înse este reprezentantul lui Vas. Podoabă și a grupului de nemotenie-șogorime Podoba-Onciu, care cer adunare — direcțiunea caută la loc competent remediu pentru atitudinea sa dovedită în calitate de avocat;

5. Dr. Aurel Isacu a declarat înaintea alor doi gentlemani, că nime să nu se mire, dacă el va pași ca dușman al institutului, pentru-că niusința lui este a-și lua răsunare asupra institutului pentru cele ce au făcut cu dînsul și că toate atacurile sale nu sună persoanelor, ci institutului.

Față cu aceste fapte este superfluu ori ce comentari.

Cluj, la Octombrie n. 1905.

Cu distinsă stimă

Dr. Frâncu,
Dir. esec. al »Economului«.

— »Rugare deschisă«. Spumăria de vorbe umflăte unguerești, părțile Onciu a tradus'o din »Ör« și pe limba noastră și a scos'o în broșură la colegul său demisionat dela filiala din Gherla A. Todoran, sub titlul de »Rogare deschisă«. După cum suntem informați la vorbăria d-lui Onciu va da direcțiunea »Economului« un răspuns foarte »deschis« în mnle direcțiuni. Mai întâi va publica un raport detailat cu acte, cari vor răspunde de sine »rogării deschise« a d-lui Onciu. Altfel putem să ne așteptăm și la alte isprăvuri ale părintelui Onciu, fiindcă a declarat unui confrate al său, că mai bine aruncă institutul în aer, decât ca d-l Dr. Frâncu să fie la »Economul«! — Înainte Părinte, pe terenul acesta o poți duce departe!

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

În numărul din urmă am încrestat între alte daruri și 20 cor. dela d-l prof. *Ioan Pop Florantin*, binecunoscut publicului românesc din Cluj. Baniile scestia ni-au fost trimiși prin d-l Dr. Ion Giurgiu, dela Sibiu și au o poveste delicată.

D-l prof. Florantin a ținut în Septembrie o conferință în Sibiu. Suma aceasta provine din taxele de intrare la conferință, care a avut loc în sala «Casei naționale». Eată primul ofert ce ne vine — din «Casa națională», și el ne arată, că isprăvindu-se un monument al-neamului să ne ținim privirile spre altele, cari sunt de făcut. Casa națională e un templu pentru cultul național; biserica din Cluj are să fie templul cultului Dumnezeu așa cum pricep Românii să-l facă la începutul veacului al douăzecilea. Pentru delicata indijitare mulțămim d-lui Prof. Pop Florantin!

— **Escelența Sa Metropolitul Mihályi** însoțit de prepositul capitar din Blaj, prelatul I. M. Moldovan, a făcut Luni, în 2 Octobrie, o vizită Escelenței Sale Dr. Ioan Szabo, Episcopul Gherlei.

— «**Religiunea și știința**» este titlul unei broșuri, ce va apare în curând la Krafft în Sibiu. Ea cuprinde studii adânc al d-lui *Alesandru Mocsonyi*, care s'a fost cetit în Sibiu cu ocaziunea marilor sərbări. Cei ce cunosc cuprinsul acestui studiu luminos spun, că e chemat a arunca lumină multă în sufletele obicinuite a se gândi.

— **Dr. Iosif Siegescu**, profesor la gimn. de stat din Budapesta (cerc. V.) a fost promovât și de doctor în dreptul canonic. Toate zierele noastre au relevat publicând aceasta știre, că d-l Siegescu mai e doctor în teologie și filosofie și a câștigat 5 diplome. Noi mai completăm știrea cu aceea, că dânsul e preot gr.-cat. în Budapesta, păstor sufletesc al credincioșilor români gr.-cat. de acolo și profesor de rit în seminarul central pentru cei 15 teologi români, cari studiază la universitatea din Budapesta.

— **Din Blaj.** D-l Dr. *Vasiliu Suciu* prefect în seminarul teologic a fost dispensat de oficiul acesta și în locu-i a fost numit d-l Dr. *Alesandru Nicolescu*, practicant la oficiul arhidieceșan, care va ocupa și catedra de studii biblice la seminarul teologic în locul d-lui *Octavian Prie*, care a fost trecut la gimnaz și preparandie și va propune și istoria la preparandie în locul prof. Dr. Emil Sabo. D-l *Victor Macaveiu* a fost numit profesor de morală și pastorală, iar d-l *St. Roșian* de pedagogie și liturgică.

— **Societatea de lectură »Inocențiu M. Clain«** a teologilor gr.-cat. din Blaj în 5 Octobrie a. c. s'a constituit în modul următor: Președinte: Simeon Gocan t. a. IV., vicepreședinte: Septimiu S. Popa t. a. III., secretar: Silviu Poșiar t. a. IV., cassar: Emil P. Masca t. a. III., controlor: Aurel Péculea t. a. II., archivar: Gavril Hintea t. a. III., bibliotecar: Valeriu Oprîș t. a. II., vicebibliotecar: Iuliu Căpălnean t. a. I., notar: Petru A. Domșa t. a. I., scriitorul »Furnicei«: Ilie Magda t. a. I., membrii în comisiunea literară: George Grecu și Ioan Mărginean t. a. IV., Adrian Oțoiu și Alesandru Ghelner t. a. III., Vasilie Cergizan și Augustin Folea t. a. II., Cornel Pop și George Faina teologi a. I.

— **Wilhelm II.**, împăratul Germaniei, a făcut în luna trecută o cercetare asupra garnizoanei din Berlin. Ținuta și purtarea soldaților așa l'au mulțămim, încât a dăruit pe fiecare cu 50 bani. La această paradă au luat parte 40.000 soldați, deci suma ce a dăruit-o s'a urcat peste 20.000 coroane.

— **Hymen.** Romul Simu și Maria Șimonca — căsătoriți. Sibiu—Orlat, în Octobrie 1905.

— Elena Rogozan și Teodor Târziu, fidanțați. Turda — Cluj, 8 Octomvrie 1905.

— **Serviciul maritim român** a dat, priu toate foile noastre unele comunicate, cari ne-an făcut surprinderi plăcute. Se vede, că în cursul timpului marina română, la început pornită cu puteri străine, acum e romanisată cu totul și a ajuns la nivoul perfecțiunii. Nu-i mirare. Ea a avut bărbați din cei mai aleși. Amintim între alții pe oficerul Const. S. Georgescu, care s'a retras în pensiune acum cu rang de comandant. A fost și la sərbările din Sibiu de față și a atras atențiunea și simpatia tuturor. Relevăm aici scrisoarea d-lui Georgescu: *Precisii asupra navigațiunii fluviale*, publicată la 1902 în Brașov. E o carte de specialitate, de cari n'am știut că avem și în limba noastră.

— **D-l N. Iorga** face căletorie de studii pe la noi. A fost prin Cut, Rehău și a mers spre țara Hațegului.

— **În Beiuș** la gimnaz s'au înscris 406 elevi, în internatul »Pavelean« de băieți au fost primiți 140, în cel de fete 120, iar la masa Ilustrității Sale d-l Episcop Dr. Demetriu Radu au fost primiți 15 studenți.

— **În biserica gr.-or. din Orăștie** în noaptea de 3 spre 4 Oct. au intrat, hoți necunoscuți și au furat puținii bani ce se aflau acolo. Tot așa au făcut și la biserica rom. cat., dar nici acolo n'au găsit numai vre-o câteva coroane.

— **Români uniți** din Timișoara fac frumoase înaintări sub înțeleapta păstorire a preaonoratului lor părinte *G. Trăila*. Vor căpăta dela oraș în locul capelei ce o au, o biserică mare și frumoasă, care a fost a romano-catolicilor până acum. Aceea se va restaura, conform ritului oriental, cu spese de 12 mii coroane. Biserica are un cor escelent, în care sunt și unele puteri de altă lege, dar puteri pe care multe coruri le primesc. Nu de mult s'a făcut, cu mare pompă sfințirea steagului acestui cor, care și-a ales de patron pe sfântul »*Roman Cântărețul*« a cărei pomenire să face în fiecare an la 1 Oct. v. Acest sfânt a trăit în secolul al cincelea, în Constantinopol, ca paraclisier (crâșnic) la biserica sfintei Măriei mari, de acolo. El a fost cântăreț bun cu o voce minunată, și a compus cântări bisericești, între cari și condacul de Crăciun, ce se începe: »Fecioară astăzi«. A murit ca sfânt. Icoana acestui sfânt, e brodată (cusută) pe steagul corului, și corul îi va serba memoria în fiecare an.

— **Cinci noi Episcopi** romano catolici vor fi denumiți în curând. Între aceștia e și Dr. Prohaszka, genialul profesor dela universitatea din Budapesta și contele *Zichy Gyula*, actualul camerar al Papei, care petrece în Roma.

— **Profesorul Crețu** din București, descoperitorul codicelui Vronețian, petrece de câte-va zile în Blaj, făcând studii bibliografice.

— **Necrolog.** *Marcel Laslo*, vicenotar tit. comitatens, fiul fostului protopop din Cluj, după grele și îndelungate suferințe s'a mutat la cele vecinice, Vineri, în 6 Octobrie a. c. la 6 oare dimineața în al 26-lea an al vieții sale. A fost înmormântat Duminecă, în 8 Octobrie, la oarele 1 d. a. în cimiteriul bisericii gr.-cat. din Sibiu. Il deplâng: Dr. Valer Laslo, Silvia Laslo măr. Gerasim, Laurian Laslo frați și soră. Valer, Gabriela și Elvira nepot și nepoate. Frida măr. Laslo, Stefan Roșian, Laurian Gerasim cumnați și cumnați.

— **Inteligența din Ciula mare și jur** învită la petrecerea cu joc, ce o va aranja Dumineca în 29 Octomvrie n. a. c. în școala gr.-cat. din Ciula-mare-Vălioara cu prilejul adunării reuniunii învățătorilor gr.-cat. din vicariatul Hațegului. Venitul curat e merit școalei.

— **Cetitorule, lățește »Răvasul«** între cunoscuții și vecinii tăi.

— **Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului** va aranja pe ziua de 22 Oct. n. în *Veștem* a XV. expoziție de vite cornute. Parte la aceasta expoziție vor lua numai anumite sate. Se vor împărți și premii în suma de 200 cor. Această reuniune va aranja și o expoziție de poame în satul *Mercuria* pe zilele din 27—29 Oct. n. Că ce fel de roade pot aduce astfel de expoziții, o poate pricepe ori și cine. Indemnul și îndrumarea ce se dau țăranilor în aceste îndeletniciri, sunt de un preț netăgăduit.

— **Înrolările de bună voce** se fac și aici. Zi de zi vin feciori români de prin satele din jur, ca să fie luați la cătănie. Din parte-ne încă indemnăm pe cei ce au vârsta cătăniei să vie la cătane de bună voie, căci își fac bine lor, mântuindu-se mai iute de ea și celor ce și-au împlinit anii de slujbă.

— **O îmbunătățire** îmbucurătoare se vede de un timp încoace în foia gazetelor noastre: se publică bucăți alese din cei mai de samă scriitori, ce-i avem. Începutul l'a făcut »*Drapelul*« din Lugoj și-l urmează și altele, bunăoară »*Bunul Econom*« din Orăștie. Lățirea științei bune și românești, foile au datorință sfântă să o facă, și mai ales cele, cărora le îngăduie și spațiul și mai deasa eșire. Prin aceasta se face un bine netăgăduit atât scriitorilor, cât și cetitorilor de gazete și poate chiar gazetele înseși își fac trece mai mare.

— **O foaie a domnitorilor** va apărea nu peste mult la Londra. Muncitori la aceasta foaie vor fi tot capete încoronate, între ei va fi și Regina României, Carmen Sylva, a cărei peană abunăseama va fi cea mai strălucită.

După-ce ai cetit foaia nu, o arunca, nici nu învălu cu ea mărfuri, ci dă-o să o cetească cineva, care n'a putut-o încă abona.

Apărarea tinerimei contra alcoholismului. Ministrul de culte a dat o ordinațiune, prin care provoacă reuniunile de tinerime să lupte cu toate mijloacele în putință contra alcoholismului. Aceste mijloace sunt: luminarea, cumpătarea, și pilda bună. Ministrul poruncește ca la întâlnirile tinerimei să se țină prelegeri despre primejdia alcoolului, să se aducă pe seama reuniunilor de tineri reviste și foi ce luptă contra alcoholismului, din localurile reuniunilor să se delătore ori-ce beaură alcoolică și cine greșeste contra acestei rânduieli să fie pedepsit cu cea mai mare asprime, să fie pedepsiți aspru și acei tineri, cari și afară de societate se dau la beții, să se aducă tinerimei pilde despre primejdiile și boalele cu cari e împreunată patima beției, să se arete prin pilde și chipuri cum dărimă beutura sănătatea, moralitatea, averea omului, cum nimicește pacea în familie și sapă mormântul cetățenilor pătimași.

— **Zece porunci ale sănătății.** Vestitul doctor Gordy din Bern a statorit 10 legi pentru susținerea sănătății și lungirea vieții. 1) Aer curat, ziua și noaptea, aceasta e cea dintâi cerere pentru sănătate și cel mai bun scut contra boalelor de plumăni. 2) Mișcare; zi de zi mișcare în aer slobod fie această mișcare lucru, preumblare sau gimnastică; aceasta mai ales se sfătuieste oamenilor, cari șed mult în cancelarie la masa de scris. 3) Cumpătare în mâncare și beaură; aceasta ne dă viață sănătoasă și lungă; cine bea, în loc de beaură, apă și lapte și mănâncă poame, își apără sănătatea și puterea de lucru. 4) Îngrijirea pielei și întărirea trupului: zi de zi spălături reci și odată pe săptămână scaidă caldă, iarna și vara, aceste păstrează de minune sănătatea și apără trupul de răceli. 5) Imbrăcăminte Practică; imbrăcăminte să nu moleșească trupul, dar nici să nu-l stringă, imbrăcăminte să fie simplă. 6) Locuință sănătoasă; odaie luminoasă, cu soare, uscată, încăpătoare, curată și plăcută; să-ți placă a șede mai bine acasă, decât în birt. 7) Fii curat în toate lucrurile până la un fir de păr, aer curat, apă proaspătă reăoritoare, curățenia pielei și a hainelor, curățenie în casă, pe padiment și în pod, moravuri și obiceiuri bune și curate împreunate cu cumpătare; toate aceste apără pe om de coleră, tifus, vârsat, difteritis și de celelalte boale lipicioase. 8) Lucrare regulată zilnică, aceasta e leac sigur contra boalelor trupesti și sufletești, scut și mângăere în dureri. 9) Liniște și recreare, dar nu în petreceri șgomotoase și în vânarea după plăceri; noaptea să fie a somnului, timpul slobod și Dumineca să fie menite familiei, recreației sufletești și cultivării spiritului. 10) Activitate și bucurie curată nevinovată; zel neobosit în ocupațiunea ta, în împlinirea datorinței din care urmează de sine bucuria și buna dispoziție.

— **Minunea din Neapole.** În ziua de 21 Sept. s'au împlinit 1600 ani dela moartea silnică a sfântului mucenic Ianuaris sau cum se zice pe italinește *San Gennaro*, ale cărui moaște și sânge se păstrează până în ziua de astăzi în catedra din Neapol. Hrisoavele bisericești scriu și tradiția poporului spune, că sângele acestui mucenic în vremuri grele și mai ales în ziua aniversării se face lichid și fierbe, căci de obicei este uscat în două vase de sticlă. Dacă sângele se va face lichid, atunci e semn, că Dumnezeu se va îndura și va face să înceteze încercările trimise poporului; dacă însă sângele rămâne uscat, atunci vor urma zile și mai grele. Și tocmai înainte cu vr'o două săptămâni fusese cutremurul cel mare de pământ în Calabria, nu departe de Neapol. În ziua numită erau adunați mii de oameni la catedrală în frunte cu cardinalul arhiepiscop Priscip, apoi principele și principesa de Aosta. S'a început slujba și sângele, care era pus la vederea credincioșilor, tot nu se mișca. Poporul împreună cu cardinalul și cu principii erau în genunchi și oamenii se rugau cu glas tare și plângeau și își frângeau mâinile și eată că după un ceas sfântul sânge a început să se moaie și să fiarbă. Întâmplare aceasta mare s'a vestit prin bubuituri de tunuri, ear oamni se îmbrățișau și plângeau de bucurie.

— **Filoxera** era cunoscută și la Romani. Renumitul profesor italian Dr. Leopoldo de Feis

Cui îi place să-și îmbrace copii frumos să cumpere haine frumoase și ieftine dela **Stein S. és Trsa, deposit de haine pentru copii, Cluj, Mátyás király-tér Nr. 1.**

Haine pentru fetele dela 1—14 ani cu 1 fl. și mai sus. — Haine pentru băieți 1—14 ani 1 fl. și mai sus. — Căputuri 1—14 ani dela 2 fl. în sus. Pălării, capișoane, șurțe, rochițe, albituri, ciorapi în mare alegere. — Aci se pregătesc corsete după măsură în cele mai noue forme. (79) 11

a dovedit pe baza cărților vechi, că Romanii nu numai cunoșteau filoxera, ci știau s'o și pustiească. Astăzi trebuie să nimicim viile atacate de filoxeră, dar Romanii aveau un leac, cu care nu numai omorau filoxera, ci împedecau și răspândirea ei. Profesorul Dr. Leopoldo de Feis a aflat acest leac vechiu, numit »ampelite« și l-a făcut cunoscut. Remâne să se dovedească de e bun leacul sau nu.

— **O reuniune de cântări și muzică** s'a înființat în Beius, sub scutul despărțământului »Astrei«. În fruntea reuniunii este d-l Dr. Ciordaș, avocat.

— **Petroleul** a început să se scumpiască. Pricina zace în răsvrătirile, ce au fost în săptămâni, trecute la Baku în Caucaz, provincie ținătoare de Rusia. În urma acestor răsvrătiri o parte mare din izvoare au ars, parte s'a întrerupt pe mai multă vreme lucrarea lor din pricina groaznicelor măceluri de oamani. De aceea s'a scumpit petroleul pe toate piețele din lume și se va scumpi și la noi.

— **Un bătrân bestial.** În Cernăuți, capitala Bucovinei de o săptămână încoace în fiecare zi dispărea câte unu-doi băieți. Pe părinți i-a cuprins o adevărată groază, mai ales, că nu se putea afla în ce chip le peria urma copiilor. La început se credea, că țigani corturari îi răpesc, dar în urmă poliția a dat de urma unui moșneag, care înșala copii la o peșteră, unde îi omora. Luat din scurt bătrânul a mărturisit, că i-s'a arătat o vedenie, care i-a spus, că va găsi în pământ mari avuții, dacă va uda pământul cu sângelelor 50 copii nevinovați. Numărul jertfelor sale este 9. Bătrânul, care pe semne este nebun, a fost prins și în temniță băgat.

MAI NOU

Situația politică este din ce în ce tot mai gravă. Dieta convocată pe 10 Octombrie n. a. a fost de nou amânată până la 19 Decembrie n. Guvernul nici nu s'a prezentat, în dieta ei a trimis scrisoarea de disolvare numai printr'un cancelist. Pe Baronul Fejérváry, care își dăduse dimisia, l'a denumit de nou ministru președinte și va continua pe calea apucată.

Poșta Redacțiunii.

— **Dr. C. P.** Numai în numărul viitor poate să apară, sosind prea târziu pentru acesta. Salutări și mulțumiri. — **Dr. I. S.** În Bp. În septemăna trecută șeful a lipsit dela post. — Gratulez din inimă. O scrisoare mai târziu. Cu dor și voie bună! — **Erem.** Numai așa mai pe scurt. Terenul acesta îl lăsăm altora, cari se pricep mai bine. — **»Lucafăru!«.** Bucuros și de altădată. Dorim izbânda întreprinderii, care se presintă puternică de la început. — **Tirgoviște.** Sunteți prea amabil. Noi ne silim a nu rămâne departe. — **Prof. N. T.** Pentru delicatele atențiuni primiți mulțumiri profunde. Ele ne luminează plăcut cărările amintirilor. Regret pentru vestea, inecată poate în valul mării negre.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— Alte două scrieri au eșit de curând din editura »Lucafăru!«:

Icoane de Alesandru Ciura, — și

Traiul nostru de Ioan Ciocărlan. Ambii sunt scriitori de samă, ardelean unul și moldovean în toate cestalali. Prin darea la iveală a scriitorilor tineri, ce-i mai de samă ce-i avem, »Lucafăru!« dă un foarte bun avânt literaturii noastre de dincoace. Mișcarea pornită cu dragoste și pricepere își va aduce nesmintit roadele dorite. Dacă inteligența noastră își va deschide inima și punga pentru foile și cărțile bune, ce le avem, vom fi martori regenerării culturale visate, care numai prin scrieri bune și sănătoase și prin părtinirea lor — se poate îndeplini. Nu putem decât numai lauda aceasta hărnicie și iscusință a confrăților dela »Lucafăru!«, cari în răstimp abia de o lună au dat la iveală trei cărți și frumoase și de preț. Asupra acestor scriitori și asupra chipului lor de a scrie, credem că vom mai reveni. Deocamdată aducem cele mai călduroase și binevoitoare laude »Lucafăru!« și celor ce-l îndreaptă. Doritorii de a avea aceste prea frumoase scrieri le pot

căpeta dela ori ce librărie românească. Prețul celei dintâi e 1 cor. 20, iar la a doua 1 Cor. 50.

— **»Lucafăru!«.** Anul IV. Nr. 18. 15 Sept. Numărul se infățișează în condiții admirabile. Esecuția tehnică e neîntrecută. Articlii sunt scriși de cei mai iscusiți scriitori, ce-i avem de dincoace. D-l Tăslăuanu își continuă sərbările dela Sibiu. D-l Goga are o poezie țesută în aceeaș vorbă caldă și în aceeaș înlăcrimare de durere, ce mișcă și inmoaie inima. Mai scrie d-l Ciura, d-șoara Maria Cunțan, d-l Dr. I. Borcea și Dr. S. Pușcariu.

— **»Sămănătorul«.** Nr. 39. 28 Sept. 1905. Cuprinsul: I. Iorga — O obrăznicie a bunilor nostri prieteni străini; P. Cerna — Dura lex (poezie); G. Bogdau Duică — Vasilie Cârlova; I. M. Marinescu — Alaiul morții (poezie); M. Sadoveanu — Floare ofilită (roman); Fatma — Trecea un om pe drum (poezie); N. Iorga și I. Scurtu — Cronică. În numărul acesta se sfârșește admirabilul roman al d-lui Sadoveanu, carele va fi netăgăduit marele și mult așteptatul romancier al neamului nostru. Incestăm ca cea mai frumoasă poezie din numărul acesta, cea a d-lui Cerna, care dovedise prin niște poezii de mai înainte, frumoase înclinări spre aceasta artă.

Făt-Frumos. Numeri singuratici din frumoasa revistă se pot căpeta la Tipografia »Carmen« din Cluj. Tot acolo se pot face și abonamente. Un număr costă 30 bani.

»LUCAFĂRUL«

Revistă pentru literatură și artă. Anul IV. Apare de 2 ori pe lună. Publică: nuvele, schițe, poezii, articole muzicale, descrieri de călătorie, cronici, dări de samă și numeroase ilustrațiuni artistice și de actualitate.

ABONAMENT:

Ediția simplă: Un an 12 coroane. În România și străinătate 16 cor. 6 luni 6 cor. În str. 8 cor. Pentru preoți săraci, învățători și studenți: Un an 7 cor., în străinătate 12 cor.
Ediția de lux: Un an 20 cor. În România 25 c. 6 luni 10 cor., în străinătate 12 cor. 50 bani.

Despre păcatele sătenilor.

Căzanie populară
de Ioan Roman.

A apărut, în »Cărțile Săteanului Român« (Nr. 3) și costă 20 fil. plus porto 3 fil. Comandele se se adreseze la: *Răvașul*, Cluj, Jókai u. 6. sz.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârșiri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 45 56—.

In atențiunea miresei!

Serviciu de porțelan de Karlsbad, minuat esecutat, colorat, complet pentru 12 persoane de la 15 fl. în sus. — Serviciu de sticlărie pentru 12 persoane 33 bucăți 2 fl. 95 cr.

Lampe, atârând, cu eigă 3 fl. 95 cr.

Serviciu de tee și cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl. Obiecte de argint de china — Daruri ocazionale — rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în prețurile de fabrică.

La comande din provinciă mă rog a însemna cea din urmă stațiune de tren.

Somlyai, Succesorul **Müller.**

magazin de sticlărie și porțelanerie
Cluj, Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieștecine dacă cumpără în preț de 10 coroane, primește portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis, numai pentru rame plătește 3 coroane. (80) 21—52

Weisz & Comp.

Atelier și magazin
de haine pentru bărbați și copii.
Cluj, Strada Deák Ferencz nr. 9.

Reintorcându-mă din călătoriile pentru cumpărările de toamnă, imi iau îndrăzneala de a a-trage luarea aminte a p. t. public și părinți asupra prăvălii și magazinului nostru bogat, provăzută cu haine de bărbați și de copii, fiind în stare de a efectul și cele mai delicate comande.

Mare magazin de țesături engleze și scoțiene. Magazin mare de haine gata din pregătire proprie, de blănării și de bunde de oraș și de călătorie, paltoane sport și daneze de piele și alte mărfuri aparținătoare acestui ram.

O singură târguială de probă poate încredința pe ori-cine despre aceea, că firma noastră e cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărare.

Cu siguranță părtinirea prețioasă a p. t. public
(82) 2—20

Weisz & Comp.

Magazin special de pălării:

Ca »Regele Pălăriilor« — A »Kalapkirály«-hoz

(77) Cluj — Piața »Regele Matia« Nr. 17. 21—25

Foarte bogat deposit de pălării din țară și streinătate — pentru bărbați și copii, — cilindre și în chipie de vânat și sport.

Pentru preoțimea orientală tot-deauna se află în Magazin pălării după moda preoțească, moi și tari.

Comandele din provincie se execută punctuos. Trebuie comunicată mărimea capului în centimetri. Intreprindere specială!

Cele mai ieftine prețuri fixe.

»SĂMĂNĂTORUL«

Revistă literară săptămânală. — Anul IV.

Apare în

București. Strada Regală Nrul 6.

Esemplarul: în țară 20 bani; în străinătate 25 bani.

Abonamentul anual: în țară 10 lei, în străinătate 12 lei.

La administrația »Răvașului« se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul broșurată 1.50.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici, de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea. Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Visuri trecute, de Alesandru Ciura. Prețul 1 c. plus 10 fil. porto.

Cântece, de Emil Sabo. Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Castelul din Carpați, de Jules Verne. Broș. 1 cor. 60 fil. plus porto 10 fil.

Vechile Episcopii, de Dr. Bunea. Prețul 2 c. 50 fil. plus porto 10 fil.

FĂT-FRUMOS

REVISTĂ LITERARĂ DIN BÎRLAD
Anul al II-lea.

ABONAMENTUL ANUAL

În țară 6 lei. — Numărul 25 bani.

În străinătate 8 lei. — Numărul 30 bani.

Redacția și Administrația: Strada Speranței 34.